

## Трийсет и осма глава

Кратко време се двоумях дали да кажа на жупана страшната новина, която той прочете в очите ми. После се реших да му разкажа всичко, защото той отговаряше за нашите хора. В този миг обаче до нас се приближиха Винко Станс и Инко Нитс.

Винко Станс каза на жупана:

- Обяснихме на игумена подробно как работят сечивата, с които ще спираме страшните същества. Докато тези сечива работят, нито едно страшно същество няма да приближи Ранкодом.

- А има ли опасност да спрат да работят? - попита жупанът.

- Само ако слънчевите лъчи спрат да греят и вятърът спре да вее – отговори Инко Нитс. - Но и тогава имаме възможност да дадем сила на сечивата. Нали видяхте сечивото, което реже желязо със светлинен лъч? В него се съдържа една малка кутийка. В нея се извършват действия, които произвеждат толкова сила, че не е необходимо сечивото да взема сила от слънцето или вятъра. За да се извършват тези действия, в кутията са поставени малки парченца руда, която копаем на определено място в планината. Тази руда крие в себе си огромна сила и сечивото, което реже метал, може да върши това непрекъснато за почти един човешки живот.

- Тогава можем да сме спокойни – повтори жупанът думите си, които преди малко каза пред мен. - Само че не разбрах защо се е уплашил толкова игуменът.

- Просто е развълнуван от толкова много неща, които чу – каза Винко Станс. - Не е лесно за един човек,

дошъл от свят като вашия, да разбере така сложните неща в нашия свят. Вие сте мъдри хора и затова разбрахте повече, отколкото очаквахме, но за кратко време чухте и видяхте много нови, странни и неразбираеми неща, много от които ви плашат. Ето, например, тези малки кутийки, които дават сила на сечивата за рязане на желязо, те крият в себе си толкова огромна сила, че ако в една такава кутийка поставим още едно мъничко парченце от онази силна руда, за която ви спомена Инко Нитс, може да се получи сила, която да задвижи една цяла мелница, в която се правят нашите самоходни талиги. А там има толкова много сечива, които работят със сила от слънцето и вятъра, че трудно можем да ги преброим.

Жупанът го погледна учуден и попита:

- А защо не използвате силната руда вместо силата на слънцето и вятъра?

- Защото силата на слънцето и вятъра е неизчерпаема – обясни Винко Станс. - Тя няма да се свърши, докато силната руда може в някой миг да се свърши. Това време наистина няма да дойде скоро, но трябва да мислим и за него. Защото ако бързо изчерпаме силната руда, няма да можем да даваме сила на сечива, които ни правят по-силни от страшните същества.

- И какви са тези сечива? - попита жупанът.

- Едно от тях е сечивото за рязане на желязо – отвърна Винко Станс. - Друго такова сечиво е онова, което изпраща хората от едно място на друго, без да се налага те да ходят или пътуват с талига или летящ кораб. Това сечиво използваме, за да връщаме страшните същества там, откъдето тръгват, за да дойдат при нас. Ако няма силна руда, за да дадем сила на едно такова сечиво, ще ни трябва една огромна плоча, с размерите на Ранкодом, за да събира сила от слънцето и да я дава на това сечиво.

Виждате колко голяма е разликата. Ето защо игуменът има такова изражение. Човек наистина може да се уплаши от толкова много нови неща.

Но жупанът беше известен с твърдостта и упорството си. Никой не можеше да го накара да спре да пита, ако е разбрал, че някой не иска да му каже нещо. Много пъти е накарвал мен и старейшините да му кажем неща, които не искахме да му казваме по различни причини – или да не го безпокоим излишно, или да не го товарим с глупости. Този път той усети, че крием нещо от него и беше твърдо решен да узнае истината.

- Познавам игумена от дете – каза жупанът. - Никого не съм го виждал толкова уплашен. Той е Божи човек и това му дава сили да не се плаши от нищо. Божията ръка го защитава. И за да е толкова уплашен значи някой иска да се мери с Бога. Така ли е?

- Жупане – каза Винко Станс. - Знам, че ти си изключително мъдър и прозорлив човек. На теб трудно може да ти убегне нещо. За твоя народ е голямо щастие, че ти го водиш. С Инко Нитс искахме да не те безпокоим излишно, затова помолихме игумена да не ти разказва изведнъж всичко, което научи от нас. Пък и не е нужно да те занимава с всички подробности, които са много и за най-учения човек на света. Но щом вече не е възможно да крием от теб истината, ще ти я кажа кратко и ясно. Страшните същества могат да бъдат спрени веднъж завинаги само ако се върна в миналото и направя малка поправка в тялото на едно страшно същество. Игуменът е уплашен, защото това ще бъде намеса в Божите дела.

- Веднага разбрах – поклати глава жупанът. - И не може ли да стане по друг начин? Без да се намесват в Божите дела?

- Безкрайно ми се иска да можеше – каза Винко

Станс. - Но ние сме хора и до по-мъдро решение не можахме да стигнем.

- Усещам, че още нещо криете от мен – жупанът продължи да настоява да узнае всичко.

- Добре – каза Винко Станс. - Това, което най-силно уплаши игумена е, че ще се върна в миналото и на вашия свят, онзи, от който дойдохте, и ще променя нещо съвсем малко, което ще стане причина в сегашния момент ти да имаш дъщеря, а игуменът – син. Вашите деца ще изпълнят опасна задача, от която зависи съдбата на хората.

Жупанът се обърна към Винко Станс с поглед, който никога не бях виждал у него. Не можах да определя какво изразяваше – дали гняв, дали уплаха, дали силна изненада. И гласа, с който заговори, не можах да позная. Сякаш това не беше нашият жупан, а някакъв друг човек. Думите му звучаха като силни удари с огромен чук:

- Винко! Знам те от дълго време. Умен си. Храбър си. Но не си мъдър. Това, което се каниш да направиш, е против Божията воля. Ако го направиш, ще трябва да върна народа си там, откъдето дойдохме. Доведох тези хора тук, защото ми обеща безопасност. Това, което видях отначало, наистина беше раят. Затова се нагърбих с тежката задача да поведе хората си през вратата на рая. Ако това, което научих сега, е истина, ще се окаже, че съм излъгал хората си. И не само това. Ще се окаже, че и ти си излъгал мен.

Докато жупанът говореше, Винко Станс беше пребледнял. И него не бях виждал такъв. Той каза с неуверен глас:

- Обясних на игумена, че съзнавам голямата опасност, която крие намесата в Божите дела. И му казах, че поемам отговорност за този грях.

- И да поемеш отговорност – гръмогласно заговори

жупанът, - ще навредиш повече, отколкото ще помогнеш!  
Призовавам те да не извършваш този грях!

Тогава Винко Станс каза:

- Жупане, когато направя всичко, за което узна преди малко, няма изобщо да знаеш, че е станало. Но за да не стане така, игуменът ще ми даде написаното от него, защитено с тайна дума, която единствено той ще знае и след като настъпи промяната. Тогава ще узнаеш за станалото от думите, записани от игумена. И ако и тогава не си съгласен с моите действия, ще върна нещата по старому.

Жупанът погледна Винко Станс с омекнал поглед и каза с много по-благ глас:

- Значи се договорихме.

